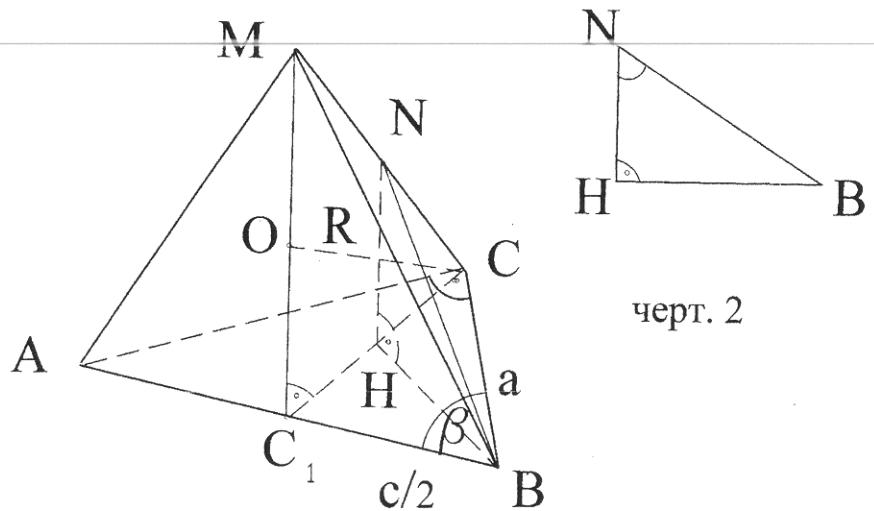

черт. 1

УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА,
СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ

Катедра "Математика"

бул. "Хр. Смирненски" № 1, 1046 София
<http://uaeg.bg>

черт. 2

ЕКСПРЕСНО ИЗДАНИЕ¹

Решения на задачите от приемния изпит по

МАТЕМАТИКА

на 13 юли 2010 г.

София
2010

¹ Отпечатано в печатната база на УАСГ на 13.07.2010 г.

ТЕМА 3

Задача 1 Дадено е уравнението

$$\log_2(4^x + a^2) = x + \log_2(2^{x+1} - 3)$$

относно x , където a е параметър.

a) (2 точки) Решете уравнението при $a = -2$.

б) (2 точки) Докажете, че за всяко a уравнението има единствено решение x_0 и намерете за кои стойности на a е изпълнено $x_0 > 3$.

в) (2 точки) Нека $x_0 = f(a)$ е решението на уравнението като функция на a . нека $u(a) = 2^{f(a)}$. Пресметнете границата

$$\lim_{a \rightarrow -\infty} \frac{u(a) + 1}{\sqrt{(u(a) - 3)u(a)}}.$$

Решение. а) Необходимо е $2^{x+1} - 3 > 0$, откъдето $y = 2^x > 3/2$ и $x > \log_2(3/2) = \log_2 3 - 1$. При това $\log_2(y^2 + a^2) - \log_2(2y - 3) = x$ и $(y^2 + a^2)/(2y - 3) = y$. Оттук $y^2 - 3y - a^2 = 0$. Уравнението за y има два корена, от които само коренът $y_0 = (3 + \sqrt{9 + 4a^2})/2$ е по-голям от $3/2$. При $a = -2$ имаме $y_0 = 4$ и $x = 2$.

б) Квадратното уравнение за y от т. а) има единствено положително решение y_0 , откъдето следва, че и уравнението за x също има единствено решение $x_0 = \log_2 y_0$. От изискването $x_0 > 3$ получаваме $y_0 > 2^3 = 8$ и $\sqrt{9 + 4a^2} > 13$. Така $a^2 > 40$ и следователно $a \in (-\infty, -2\sqrt{10}) \cup (2\sqrt{10}, +\infty)$.

в) От а) и б) следва, че $u(a) = y_0$. Така имаме $(u - 3)u = a^2$ и $A = (u + 1)/\sqrt{(u - 3)u} = 3/(2|a|) + \sqrt{1 + 9/(4a^2)}$, $a \neq 0$. Оттук следва, че $A \rightarrow 1$ при $a \rightarrow -\infty$.

Задача 2 Върху страната BC на ромба $ABCD$ е взета точка M , така че $CM/MB = k$.

a) (3 точки) Известно е, че $\angle AMB = 2\angle BAM$. Докажете, че

$$\cos \angle BAM = \frac{k+1}{2}$$

и пресметнете $\cos \angle BAD$.

б) (2 точки) Докажете, че

$$\frac{S_{BMN}}{S_{BAM}} = \frac{1}{2+k},$$

където N е пресечната точка на AM и BD .

в) (2 точки) Докажете, че $S_{BMN}/S_{ABCD} < 1/4$.

Решение (черт. 1).

Да положим $BM = x$. Тогава $CM = kx$, а страната на ромба е равна на $(k+1)x$.

Да означим $\angle MAB = \alpha$.

а) Разглеждаме ΔAMB , в който $AB = (k+1)x$, $BM = x$, $\angle MAB = \alpha$ и $\angle AMB = 2\alpha$. Прилагаме синусова теорема за въпросния триъгълник: $x/\sin \alpha = (k+1)x/\sin 2\alpha$. След елементарни преобразувания (използваме формула за синус на удвоен ъгъл) се получава, че $\cos \alpha = (k+1)/2$. Очевидно $\angle BAD = \pi - \angle ABC = 3\alpha$. От добре известната формула получаваме

$$\cos \angle BAD = \cos 3\alpha = 4\cos^3 \alpha - 3\cos \alpha = 4(k+1)^3/8 - 3(k+1)/2 = \frac{1(k+1)(k^2 + 2k - 2)}{2}$$

б) Да отбележим, че триъгълниците AND и BNM са подобни и ако означим $MN = y$, то $MN/NA = BM/AD = 1/(k+1)$. Значи $MN/NA = 1/(k+2)$. Това отношение е равно на отношението на лицата, защото ΔBMN и ΔABM имат общ връх B и основите им лежат на правата AM .

в) Имаме

$$\frac{S_{BMN}}{S_{ABCD}} = \frac{S_{BMN} \cdot S_{ABM}}{S_{ABM} \cdot S_{ABCD}} < \frac{1}{k+2} \cdot \frac{1}{2} < \frac{1}{4},$$

зашото $S_{ABM}/S_{ABCD} < 1/2$.

Задача 3 Дадена е триъгълна пирамида $ABCM$ с основа ABC и равни околни ръбове. Нека $BC = a$, $\angle ACB = \gamma$, $\angle ABC = \beta$ и нека обемът на пирамидата е a^3 .

а) (2 точки) Пресметнете височината h през върха M на пирамидата.

б) (2 точки) Пресметнете радиуса R на описаната около пирамидата сфера, ако $\gamma = 90^\circ$.

в) (3 точки) Нека $\gamma = 90^\circ$. Пресметнете тангенса на ъгъла между медианите MC_1 в триъгълника ABM и BN в триъгълника BCM .

Решение. а) Имаме $h = 3a^3/S_{ABC}$. Но $S_{ABC} = (a^2 \sin \beta \sin \gamma)/(2 \sin(\beta + \gamma))$, откъдето $h = (6a \sin(\beta + \gamma))/(2 \sin \beta \sin \gamma)$.

б) (черт. 2) Точката M се проектира върху центъра на описаната около ΔABC окръжност, който съвпада със средата C_1 на AB . В този случай $S_{ABC} = (a^2 \operatorname{tg} \beta)/2$ и $h = b \operatorname{acotg} \beta$. Нека O е центърът на описаната сфера. От $\Delta C_1 CO$ имаме $R^2 = (h - R)^2 + CC_1^2$ и $R = (h^2 + CC_1^2)/(2h)$. От друга страна $CC_1 = AB/2 = a/(2 \cos \beta)$. Оттук след преобразувания получаваме

$$R = a \frac{144 \cos^4 \beta + \sin^2 \beta}{48 \cos^3 \beta \sin \beta}.$$

в) (черт. 2) През M прекарваме $MH \parallel MC_1$, където H е средата на CC_1 . Разглеждаме ΔBNH . Търсеният ъгъл е $\angle BNH$. Имаме $\operatorname{tg} \angle BNH = BH/NH$, където $NH = h/2 = 3a \operatorname{cotg} \beta$ и BH е медиана в равнобедренния BC_1C със страни $BC = a$, $CC_1 = C_1B = a/(2 \cos \beta)$. От формулата за медианата след преобразувания получаваме

$$BH = (a/4)\sqrt{1 + 8 \cos^2 \beta}. \text{ Оттук}$$

$$\operatorname{tg} \angle BNH = \frac{\sqrt{1 + 8 \cos^2 \beta}}{12 \operatorname{cotg} \beta}.$$